

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันทำงานกับวันราชการเขามีวันหยุด เราก็มีวันพระวัน โคน เห็นไหม ให้คนมีชีวิต ต้นไม้ คุลี มันแห้งแล้ง เขาต้องรดน้ำมัน ขาดน้ำต้นไม้ก็ตาย ชีวิตของคนมันต้องกินอาหาร แต่หัวใจมันกินอะไร นี่วันพระวัน โคนเพื่อสิ่งนี้ วันพระวัน โคนเพื่อรดน้ำพรวนดินต้นไม้ เรารดน้ำพรวนดินหัวใจของเราละ

นี่เขาว่า คุลี ทุกคนเกิดมาตามธรรมชาติมันเป็นสิทธิของความเป็นชีวิต แต่เราเขียนรัฐธรรมนูญกันเห็นไหม สิทธิของความเป็นมนุษย์ มนุษย์ต้องมีความคุ้มครองกัน เพราะมนุษย์มันเบียดเบียนกัน สิทธิของความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร เพราะคนเพิ่งมาเห็นใจ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้วเห็นไหม ไม่มีชนชั้น ไม่มีวรรณะ คนเราไม่ได้ดีเพราะการเกิด คนเราดีเพราะการกระทำ คนเกิดมาเกิดสูงเกิดต่ำก็แล้วแต่ ทำคุณงามความดีอันนั้นมันจะเป็นประโยชน์กับเราเห็นไหม การกระทำเป็นความจริงกับเรา การกระทำ นี่ทำเห็นไหม เราก็เห็นแต่ความเปลือกๆ การทำกันจากข้างนอก สิ่งที่เป็นการกระทำจากข้างนอก สิทธิความเป็นมนุษย์เห็นไหม

สิทธิของการลมหายใจละ มีสิทธิมันก็ต้องมีหน้าที่ แล้วสิทธิการเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์มีสิทธิเห็นไหม มนุษย์ทำสิทธิอะไรก็ได้ แต่หน้าที่ของมนุษย์ละ ถ้าปอดบวม ปอดขึ้น ปอดหายใจไม่ได้ ปอดไม่เป็นปกติ มันก็หายใจเข้าไม่ได้ เราไม่มีอาหารการกิน ความเป็นมนุษย์ของเรามันจะทรงอยู่ได้ไหม ความเป็นมนุษย์ สิทธิความเป็นมนุษย์ แต่หน้าที่การงานหาปัจจัยเครื่องอาศัยไม่ได้พูดถึงเลย

ความเป็นหน้าที่ของเรา หน้าที่การเป็นมนุษย์เห็นไหม สิทธิมันมี แต่หน้าที่ของเราละ นี่พูดถึงความเห็นของโลกๆ นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ วางไว้ตั้งแต่

๒,๐๐๐ กว่าปีนะ คุณติ ในพระพุทธศาสนา ในลัทธิมนุษยชนเขายกย่องมากกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ผู้หญิงบวชนะ

ผู้หญิงบวชเป็นนางภิกษุณี สมัยโบราณ ผู้หญิง ผู้ชาย ลัทธิต่างๆ แตกต่างกันมาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ลัทธิมาตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ทางโลกก็เพิ่งมาขอ ลัทธิความเท่าเทียมกันได้ไม่กี่สิบปีนี่เอง ความเห็นของโลกเห็นใหม่ พุดถึงลัทธิความเป็นลัทธิหน้าที่ต่างๆ เรียกร้องกัน

แต่ลัทธิของตัวเองล่ะ ตัวเองเอาความสุขให้กับตัวเองไม่รู้จักลัทธิหน้าที่ของตัวเอง ลัทธิหน้าที่ของตัวเองในความเห็นของเราเห็นใหม่ เราหลอกตัวเอง เราเอาเปรียบตัวเอง เราเบียดเบียนตัวเอง เบียดเบียนด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก คาคไปหมด หวังไปหมด ตัณหาสิ้นฝั่ง สิ้นแต่ความคาคหมาย แต่มันไม่เป็นความจริงสิ

ถ้าเป็นความจริงนะ เราจะทำอะไรให้มันเป็นความจริงกับเราขึ้นมา เราจะตั้งสติอย่างไร งานจากข้างนอกนะ งานของเรา ปัจจัยเครื่องอาศัย หน้าที่การงานเราต้องเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง คนดีๆ เพราะมีหน้าที่มีหน้าที่การงานของเรา เราทำหน้าที่ของเรา นี่คนดี เขาคุณกันที่นั่น คุณกิริยา คุณมารยาท คุณความประพฤติ คุณความขยันหมั่นเพียร นี่หน้าที่อย่างนี้ หน้าที่เพื่อหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องนะ

แต่หน้าที่ของใจล่ะ ความคิดของใจ ความสงบของใจ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีที่มันทุกข์อยู่นี้เพราะมันฟุ้งซ่าน มันขาดตกบกพร่อง มันหิวกระหาย มันอยากจะช่วยตัวมันเอง คาคไปหมด หวังไปหมด จะทำคุณงามความดีอย่างนั้น จะนั่งประพฤติปฏิบัติอย่างนั้น มรรคผลนิพพานจะเป็นอย่างนั้น มันไปตะครุบเงาหมดเลย เพราะมันไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงนะ คุณติ ทางโลกเขาเห็นใหม่ เขาไปร้านอาหาร เขาจะสั่งอาหารอะไรกินก็ได้ แต่ในทางธรรมเราจะแสวงหา สติ สมาธิ ปัญญา จากที่อื่นไม่ได้เลย มันจะเกิดขึ้นมาจากการกระทำของเรา เราต้องมีการกระทำของเรา เราต้องสงวนรักษาของเรา เราต้องฟื้นฟูของเราเห็นใหม่ เกิดขึ้นมาจากเราเอง หน้าที่จากข้างนอกมันแสวงหา มันเป็นธุรกิจ มันเป็นการค้า มันเป็นหน้าที่การงาน มีผลตอบสนองต่อกัน

การทำคุณงามความดีของใจ มันเป็นความดีของใจ มันสงบสงัดเข้ามาในหัวใจของมัน ถ้าหัวใจมันสงบสงัดเข้ามาเห็นใหม่ นี่หน้าที่ เวลาเรียกร่องสิทธิ์เรียกร่องกันนำดูเลย เรียกร่องสิทธิ์ว่าเราเป็นมนุษย์ สิทธิความเสมอภาค เราต้องได้ต่างๆ สิทธิความเสมอภาคนี้ละ มันเป็นวิทยาศาสตร์ที่เราคิดกัน

แต่ความจริงในทางธรรมะ มันมีกรรมเก่ากรรมใหม่ มันมีเวรมีกรรม มีความชอบความไม่ชอบ มีจริต มีนิสัย มีมุมมอง มีความเห็น มันแตกต่างกันหลากหลาย ความแตกต่างหลากหลายคนก็ปรารถนาความสุขเหมือนกัน แต่ถ้าความสุขได้ประสบความสุขอันนั้น มันแล้วแต่มุมมองที่มันพอใจ มันก็มีความสุขของมันใช่ไหม

แต่เวลามาเป็นจิตสงบมันเป็นสากล ทุกอย่างคนจะมีจิตนิสัยอย่างไร ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา ก็คือประตูเข้าสู่มรรคผลนิพพาน ถ้าไม่มีจิตสงบขึ้นมา เราจะไม่เข้าไปสู่ประตูนั้น เราจะเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ของเราได้อย่างไร ผลประโยชน์ของเรา มันอยู่ในหัวใจของเราเห็นใหม่

ผลประโยชน์มันตัดดวงเอาจากหัวใจของเรา ถ้ามันคั่นค้ำ มันกระทำขึ้นมา มันเกิดขึ้นมานะ แต่เราไปศึกษาจากข้างนอกเห็นใหม่ นี่ธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นมรรคเป็นผลของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา บอกแนะวิธีของเรา บอกแนะวิธีให้พวกเรา แล้วให้เราไปประพฤติปฏิบัติเราขึ้นมา ถ้าเราแสวงหา เราก็ทำของเราขึ้นมา มันจะเป็นประโยชน์แก่ผลประโยชน์ของเรา เกิดจากการกระทำของเรา มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันตสิทธินิพพาน เป็นสิ่งที่เรารื้อค้นขึ้นมาจากใจของเราเห็นใหม่

วันพระวันเข้า เราแสวงหาของเรา ทำบุญกุศลก็เพื่อจิต ทำสิ่งใดก็เพื่อจิต เพื่อความรู้สึกรู้สึกของเรา ความสุขความทุกข์อันละเอียดมันอยู่ในหัวใจของเรา ถึงที่สุดนะ เวลามันภาวนาไปแล้วมันจะลูเห็นผลของมัน ผลมันเกิดที่นี้ เวลาจิตมันสงบมันสงัดขึ้นมาเห็นใหม่ เรามีความสุขจะอยู่ที่ไหนก็มีความสุข ความสุขของเราเกิดจากที่นี้ละ

แต่ความสุขเกิดจากอามิส ความสุขเกิดจากการแสวงหาจากข้างนอก มันเป็นความสุข สุขแบบโลกใจ นี่โลก.. กามคุณ ๕ กามคุณมันเป็นคุณกับการดำรงชีวิต แต่เป็น

โทษกับผู้ประพฤติปฏิบัติ เราถึงถือพรหมจรรย์ ความถือพรหมจรรย์ จิตหนึ่งเดียว มัน
เป็นพรหมจรรย์ของมัน พรหมจรรย์นี้เราต้องรักษา รักษาเพื่อเรานะ พรหมจรรย์เพื่อ
พรหมจรรย์ รักษาไว้ไม่ใช่เอาตัวกับใคร รักษาไว้ไม่ใช่เพื่อใคร รักษาไว้เพื่อตัวเองเห็น
ใหม่

ถ้าตัวเองรักษาตัวเองมันจะเป็นประโยชน์กับเราเห็นใหม่ “อตุตา หิ อตุตโน นา
โถ ตนเป็นที่พึงแห่งตน” ถ้าตนเข้าไปสัมผัสได้ตามความเป็นจริง ตนแสวงหาได้จริง อัน
นี้จะเป็นประโยชน์กับเราเห็นใหม่ สมบัติอันนี้ใครแย่งชิงเราไปไม่ได้ ทรัพย์สินเงินทอง
ต่างๆ มันยังมีตกน้ำตกท่า มันจะเสียหายไปได้

แต่บุญกุศลสิ่งต่างๆ มันเป็นของเรา ไม่มีใครมาแย่งชิงกับเราได้เลย อันนี้บุญกุศล
นะ แล้วนี่มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด บุญกุศลเรามีจิตกุศลว่าเราจะทำคุณงามความดี
แล้ว ต่างๆ ได้ทำหมดแล้ว ได้ทำหมดแล้วแล้วมันได้อะไร เพราะมันไม่ทะลุเข้าไปเห็น
ใหม่ มันไม่ทะลุเข้าไปสู่จิต จิตจิตนี้โลกก็ปัญญา เรื่องของโลก เรื่องของภพ เรื่องของ
ความรู้ เรื่องของความแสวงหา เรื่องการแสวงรักษา

เรื่องการรักษา ถ้าเราทิ้งทั้งหมดเลยเห็นใหม่ พอเราทิ้ง เราไม่ต้องรักษา มันเป็น
ตัวของมันเอง แล้วพอมันถึงตัวของมันเอง มันทะลุเข้าไป ทะลุเข้าไปโลกุตตรปัญญา
โลกุตตรปัญญามันทะลุเข้าไปในหัวใจ ไปสู่จิต มันก็เข้าไปกั้นบั้งของหัวใจ จิตได้สำนึก
แล้วมันไปถอดถอนที่จิตได้สำนึกนั้น

นี่ไง ปฏิสนธิวิญญาณ วิญญาณตัวเกิดตัวตาย วิญญาณตัวที่มันรับรู้ มันมีข้อมูล
ตั้งแต่อดีตชาติ ตั้งแต่การได้สะสมมาจากการเกิดและการตาย มันสะสมมา มันสะสมมาที่
ไหน แล้วบาปอกุศลที่มันสะสมมามันเป็นกรรมเก่ามันอยู่ที่นั่น กรรมปัจจุบันนี้เราก็สร้าง
กรรมปัจจุบันนี้ กรรมดีมันจะให้ผลไปข้างหน้าเห็นใหม่ กรรมเก่ากรรมใหม่มันจะทับ
ซ้อนกันไป

สิ่งที่ต่างๆ เราจะเอากรรมปัจจุบันนี้เห็นใหม่ อดีต อนาคตแก้กิเลสไม่ได้ ปัจจุบัน
นี้เท่านั้นแก้กิเลสได้ แต่ปัจจุบันนี้มันต้องทะลุเข้าไป ทะลุเข้าไปถึงจิตได้สำนึก เข้าไป
เปลี่ยนแปลงอุดมคติ เปลี่ยนแปลงความเห็นจากของใจ พอมันเปลี่ยนแปลงอันนี้เห็น

ใหม่ เวลามันถอดถอนขึ้นมา นะ ใจเขาใจเรา คนจะเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ จะเจืองานขนาดไหน เขาก็เจืองานเราได้แต่ปัจจัยเครื่องอาศัย

แต่ถ้าเราจะเจืองานใจของเรา มันอยู่จิตใต้สำนึก ถ้ามันทะลุเข้าไปเห็นใหม่ สิ่งต่างๆ เราต้องทำของเรา ถ้ามันทำของเราขึ้นมาเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมาแล้ว สิ่งนี้เป็นประโยชน์มาก เรามีคุณค่านะ มีคุณค่าเห็นใหม่

ครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย สิ่งใดในโลกนี้ไม่มีสิ่งใดมีค่ากว่าน้ำใจของมนุษย์ น้ำใจของมนุษย์เกิดจากสติจิต เกิดจากใจ นี่ถ้าเกิดได้มันรักษาใจของตัวเอง ทำใจมันคุณค่าได้แค่ไหน แก้วแหวนเงินทองสรรพสิ่งต่างๆ นี่เราอาศัยชั่วคราว บาปบุญนี่ก็อาศัย เป็นอามิสชั่วคราวเหมือนกัน แต่ชั่วคราวในวิถีสงสาร

แต่ถ้าเราเข้าไปถึงจิตใต้สำนึกเห็นใหม่ แล้วถอดถอนนี้ สิ่งนี้ภวาสวภาพ ไม่มีสถานที่ ไม่มีข้อมูล ไม่มีสิ่งใดจับคั้นมันอีกเลย สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับเราเห็นใหม่ นี่ สติทิธิง เรามองแต่สติทิธิ ว่าสติทิธิต่างๆ เราต้องมี เราต้องมี ต้องเป็น ต้องไปตามสติทิธิ นั้น สติทิธิมันมีตั้งแต่เกิด สติทิธิเพราะอะไร เพราะมันมีกรรมเก่ามา กรรมดีมา เราถึงจะได้เกิด เป็นมนุษย์ การเกิด สติทิธิการเกิด ลมหายใจก็เป็นสติทิธิ มีสติทิธิหน้าที่ของเราทั้งหมดเลย นี่ รักษาของเรา

แต่ธรรมะมันเข้าไปถึงความลึกซึ้งกว่านั้น ความลึกซึ้งมันก็เป็นหน้าที่ เพราะเรา ต้องตั้งสติของเราเอง เราต้องทำสมาธิของเราเอง เราต้องใช้ปัญญาของเราเอง ถ้าเป็นสติทิธิ เรามีอยู่แล้ว เห็นใหม่ธรรมะเป็นธรรมชาติ ทุกอย่างมีอยู่แล้ว ความรู้สึกมีอยู่แล้ว หัวใจมีอยู่แล้ว ทุกอย่างมีอยู่แล้ว แล้วมันได้อะไรขึ้นมาละ

เพราะอันนี้มันมาจากบุญกรรมของเรา ที่มันเกิดมาเป็นมนุษย์สมบัติ แล้วนี่สิ่งที่ อริยภูมิ อริยภูมิเกิดจากใจนี้ มันเกิดจากอะไร เกิดจากความเพียรชอบ เกิดจากความวิริยะ เกิดจากความอดสาหัส เกิดจากสติ เกิดจากปัญญา เกิดจากมรรค ๘ เกิดจากมัคโค ทางอัน เอก ทางที่เราแสวงหา เราจะค้นคว้าของเราขึ้นมา

สิทธิและหน้าที่ เราเอาแต่สิทธิ แต่หน้าที่เราก็มองว่าต้องเสมอภาค.. เสมอภาค แต่ทาง
ธรรมนะ นิ้วเรายังไม่เท่ากันเลย เราให้เงินเท่ากันทั้งหมด คนหนึ่งพอใช้จ่ายเหลือเพื่อ คน
หนึ่งใช้ได้พอประมาณ อีกคนไม่พอใช้เห็นใหม่ นี่ให้เท่ากัน นี่สิทธิเท่ากัน ใจ แล้วมันเท่า
จริงหรือเปล่าละ

มันเท่าไม่จริง เพราะความจำเป็นของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน คนเราจะใช้จ่าย
มาก คนเราใช้จ่ายน้อยอยู่ที่จริตนิสัยที่มันฝึกฝนมา คนเราถ้ามีการประหยัดมัธยัสถ์ มีการ
เก็บหอมรอมริบ ของเขานี้เหลือเพื่อ บางคนไม่พอใช้ บางคนใช้พอประมาณ บางคน
เหลือเพื่อเห็นใหม่ นี่สิทธิให้เหมือนกันก็ไม่เท่ากัน

เราจะบอกทำให้เหมือนกัน เท่ากัน มันเป็นความคิดใจ มันเป็นเรื่องที่ว่าโลกเขา
เจริญ มันเป็นเรื่องที่ตกผลึกมาจากสังคม แต่ความจริงความละเอียดของใจมันจะลึกซึ้งกว่า
นั้น มันจะมีผลมากกว่านั้น ฉะนั้นเราถึงเข้ามาแก้ไขเรา ถ้าแก้ไขของเราได้ เรามีมุมมอง
ของเราได้ เราจะรักษาของเราได้ เราอยู่กับโลกนี้มีความสุขนะ

เขามาให้เราทำอะไร เรารักษาได้ทำอะไร เราใช้พอประมาณ เรายังเหลือเจ๊จกานคน
อื่นอีก เรามีความสุข.. ความสุขเพราะเราไม่ต้องแสวงหา ความสุขเพราะเรารักษาของเรา
ได้เห็นใหม่ ความสุขอย่างนี้ความสุขจากปัจจัยเครื่องอาศัย ความสุขเกิดจากความสงบ
ของใจ ความสุขเกิดจากปัญญาชำระกิเลส ความสุขจากใจที่เป็นธรรม มันจะเป็นสมบัติ
ของเรา มันเป็นสมบัติของเรา เพราะเรามีสิทธิหน้าที่ เราทำตามหน้าที่ของเรา เรา
แสวงหาในหัวใจของเรา เราจะไม่รบกวนใครเลย เราจะไม่ยุ่งกับใครเลย เพื่อประโยชน์
กับเรา เอวัง